

**Kuidas
valida parim**

materjal?

Makramee ehk sõlmpits on sõlmimise teel moodustatav pits. Makramee sõlmed jagunevad põhisõlmedeks ja tuletatud sõlmedeks.

- Põhisõlmed on: madal-, kaksikmadal-, silmus- ehk sämpsõlmed ja punussõlmed.
- Tuletatud sõlmed: Josephine'i, lehe-, vürfel-, slovakkia, jaapani, armeenia sõlm jm.

Makramee sõlmimisel töötatakse mõlema käega üheaegselt – ühega hoitakse aluslõngu pingul, teisega sõlmitakse ümber aluslõnga või – lõngade. Ilusa makramee pinna saamiseks tuleb sõlmed tõmmata kinni ühtlase pingega. Vastavalt mustriale võib aluslõng muutuda sõlmimislõngaks ja vastupidi.

Enne sõlmima asumist tuleb lõngad vastavalt vajadusele kinnitada aluslõngale, kanga serva või vastavalt töö iseloomule.

Kust osta makrameenööre?

Kvaliteetseid makrameenööre käsitööpoodides sageli saada ei ole ja nöörid võiks internetist tellida.

[Etsy](#) ja [Amazon](#) müüvad laias valikus makrameenööre.

Sooduslõngad.ee

<https://xn--sooduslõngad-lfb.ee/tootekategooria/makramee-2/>

Nevotex

<https://nevotextooted.ee/et-ee/tooted/muu/paelad-sadulavoeroed-noeroerid>

Materjalid

Olenevalt materjalist võib makramees sõlmida erinevaid esemeid, alates peentest pitsidest kuni massiivsete toodeteni. Makramees kasutatavad materjalid võivad olla väga erinevad: **puuvillased ja linased lõngad, puuvillased ja nahast nöörid, siid- ja sünteetilised niidid, sutaššpael, metallniit, kanep, džuuut jne.**

Mida tugevama keeruga niidid, seda paremini sobivad nad sõlmimiseks – sõlmed tulevad selged, reljeefsed ja korrapärased. Nõrga keeruga karvased niidid võivad töö käigus katkeda ja karvastatus võib varjata pinna reljeefsuse.

Villane lõng oma venivuse tõttu pole eriti sobiv materjal sõlmimistöödeks, kuid rättide, mütside, vestide jm. esemete sõlmimisel annab siiski oma efekti.

Macrame nööri tüübid

Enamik poode pakub kolme tüüpi Macrame'i nööre: 3-kihilised, ühekeerulised ja punutud. Need nöörid on saadaval jämedusega 1,5 mm kuni 9 mm.

3-e kihilised nöörid

punutud nöörid

ühekeerulised nöörid

Punatud nöör

Ühekordselt keerutatud nöör

Kolmekordselt keerutatud nöör

Punatud nöörid: Bobbiny põimitud puuvillased nöörid on pehmed, painduvad ja ideaalne alternatiiv T-särkide lõngale. Punatud nöörid ei sobi narma tekitamiseks. Saadaval 3 mm, 5 mm ja 9 mm. Milliseid nööre oma projekti jaoks valite, sõltub teie järgitavast mustrist, isiklikest eelistustest, tüki suurusest ja sellest, kas soovite luua narmad.

Ühekordse keeruga nöörid: ühe keeruga nööride puhul on kõik pehmed puuvillakiud kokku keeratud. Lihtne narmad tekitada. Saadaval 1,5 mm, 3 mm ja 5 mm.

Kolmekordsed keerdnöörid/kööied (3-kihilised) on valmistatud kolme eraldi keerutatud osa ühendamisel spiraaliks. Selle kindla, kuid pehme struktuuriga on tõeline rõõm töötada ja see loob lokkis narmad. Saadaval 3 mm ja 5 mm.

Kiusisaldus: olenemata sellest, kas otsid köit, paela, nõöri või lõnga, pead otsustama, kas töötada *LOODUSLIKU* või *SÜNTEETILISTE* kiududega.

LOODUSLIKE kiudude hulka kuuluvad puuvill, lina, džuuut, vill ja kanep ning need biolagunevad materjalid sobivad ideaalselt kinkepakendite ja erinevate tekstiilesemete sõlmimiseks.

SÜNTEETILISED KIUD on polüpropüleen, akrüül, nailon ja plast ning need sobivad ideaalselt välitöödeks, kuna taluvad hästi vihma või päikest ega lagune aja jooksul koos elementidega.

Väiksema läbimõõduga nõörid, 3 mm või vähem, sobivad suurepäraselt nii ehete kui ka väikeste või õrnade esemete sõlmimiseks. **Keskmised** nõörid/kööied, 4–7 mm, on ehk kõige sagedamini kasutatavad, suurepärased suurused makramee algajatele, väiksematest nõöridest tugevamad ja ideaalse suurusega riputiste, seinavaipade, mööbli, laternate, kardinate, jms jaoks.

Suured köied, 8–12 mm (ja suuremad) annavad visuaalse ilme ja nendega on tore töötada, eriti seinakattematerjalide puhul, nagu näiteks sammaste ja kaartega seinadekoratsioon.

Köitega töötamine võib nende suuruse tõttu olla pisut keerulisem, kuid see on seda pingutust väärt.

Tekstuur:

Tekstuur on oluline element, mida tuleb visuaalselt arvesse võtta.

Võiksite kaaluda, kuidas kiududega töötada, eriti kui sõlmite midagi suurt – selline kiud nagu *džuut* näeb hea välja, kuid võib olla kätele veidi kare.

Pole vaja muretseda, õnneks on kindad hea viis käte säästmiseks, kui töötate kareda tekstuuriga kiuga.

Puuvillane nöör on saadaval **3 mm 2-kihilisena** (see nöör sobib hästi kergemate, pehmemate ja õrnemate projektide jaoks), **5 mm 3kihiline** (soovitame algajatele), **6 mm 2-kihiline** (taaskasutatud puuvilla valik!), **12 mm 3-kihiline** (teie suuremahuliste või mahukate projektide jaoks) ja lai valik suure läbimõõduga kiudusid **16mm** , **20mm** , **24mm** ja **30mm**

FELTED WOOL on mahukas ja pehme kiud. Kasutage seda lopsaka ja uhke vaiba loomiseks või lisage nööriiga seinariputistele villane hõng.

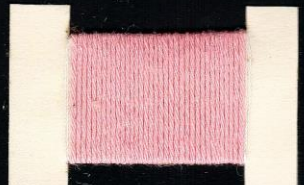
Vilditud vill on ca 8 mm 1-kihiline.

POLÜPROPÜLEEN on vastupidav, kauakestev köis, mis peab hästi vastu, mistõttu on see hea valik väliprojektide jaoks. [Polüpropüleennöör](#) on 12 mm põimituna.

Pakutakse ka taaskasutatud plastikust köit

[4 mm punatud](#) ja [2 mm põimituna](#)

Katita
jet

MADE IN SPAIN
 FIL-KATIA, S.A.
 Av. Catalunya, s/n
 08296 Castellbell i el Vilar
 BARCELONA - SPAIN
 N.I.F. A-0178985

COLOR TINT/DYE-LOT
 14 72356A

8 435074 625606

USA 7-8
 4"-5
 10 X 10 cms
 5 23
 18

50% algodón/50% cotton
 50% acrílico MIPROFIDRA
 acryl/acryl/acryl/acryl/acryl

± 50 grs - 1 3/4 oz
 ± 85 mlis - 3 3/8 yds

Washing and care symbols:

SHADE 02503 LOT 046-35722

NO.A651000
 120m/131yds per 50g

100% Acrylic/Polyacryl/Acrylique

Made in EU
 50g
 In accordance with B.S. 934

COATS Coats Crafts UK

Patons
Bella
 colour rich, machine washable
ARAN

Washing and care symbols:

cca 50 g
 125 m
 100% mercerovandá bavlna

TOPTEX
 Nový Hrozenkov
 756 04
 Tel.: 0657 - 657 124
 Fax: 0657 - 657 504

SIMPLICITY
SIMPLICITY

BARVA PARTIE 21

Washing and care symbols:

50g ball
 CYGNET WOOLS LTD.
 12-14 Adelaide Street, Bradford
 West Yorkshire BD5 0EF
 Telephone: 01274 743374

MERCERISED

PURE COTTON
 CREPE

DOUBLE KNITTING

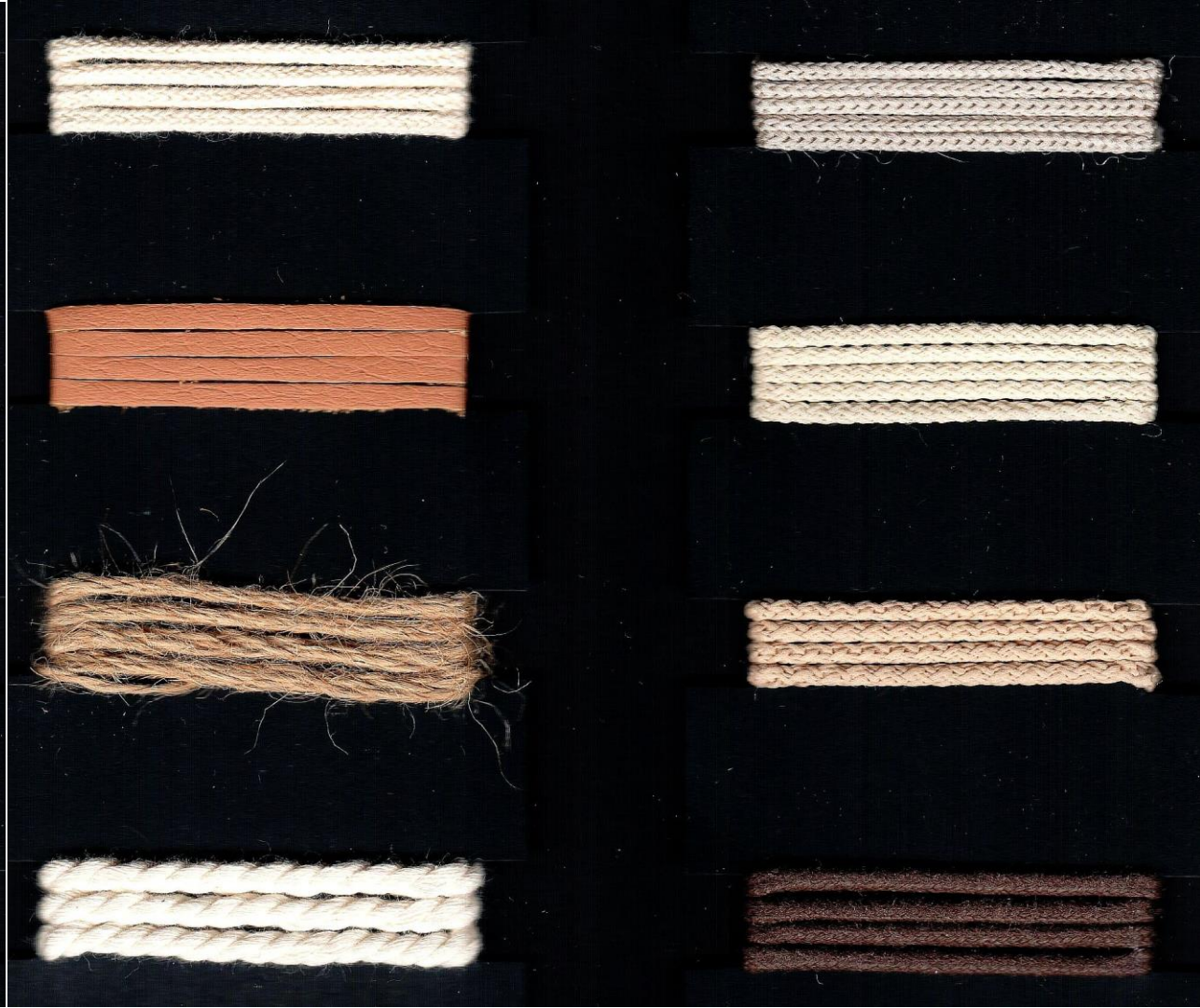
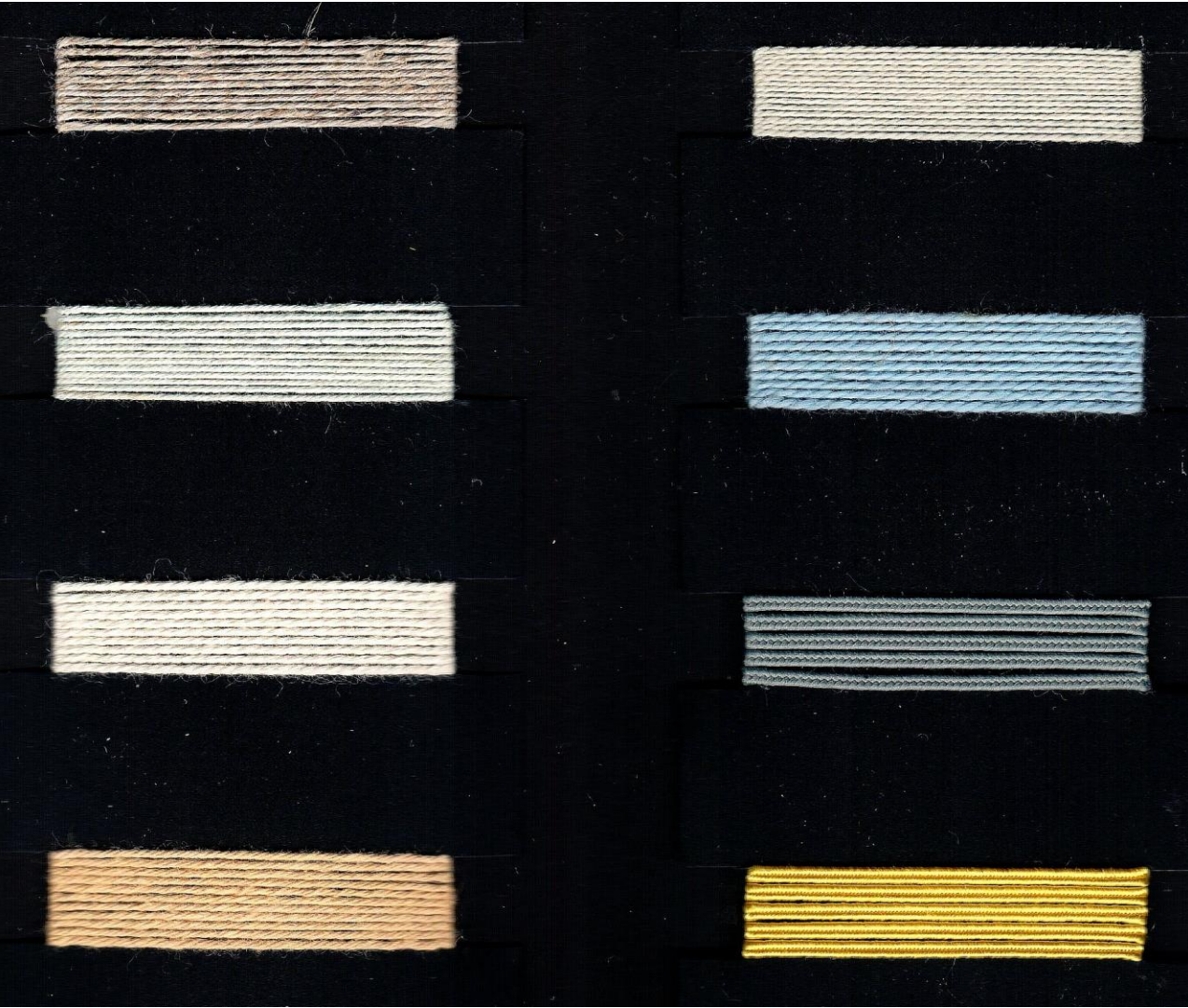
Washing and care symbols:

50g In accordance with BS 984/76	MACHINE Warm maximum Wash 40°C	HANDWASH Warm 40°C
	Cold rinse. Short spin. Do not wring. Do not iron.	

100% Cotton

F. 112 P. 3306
 PLETACI PŘÍZE
 100 % bavlna

50g cca 166m

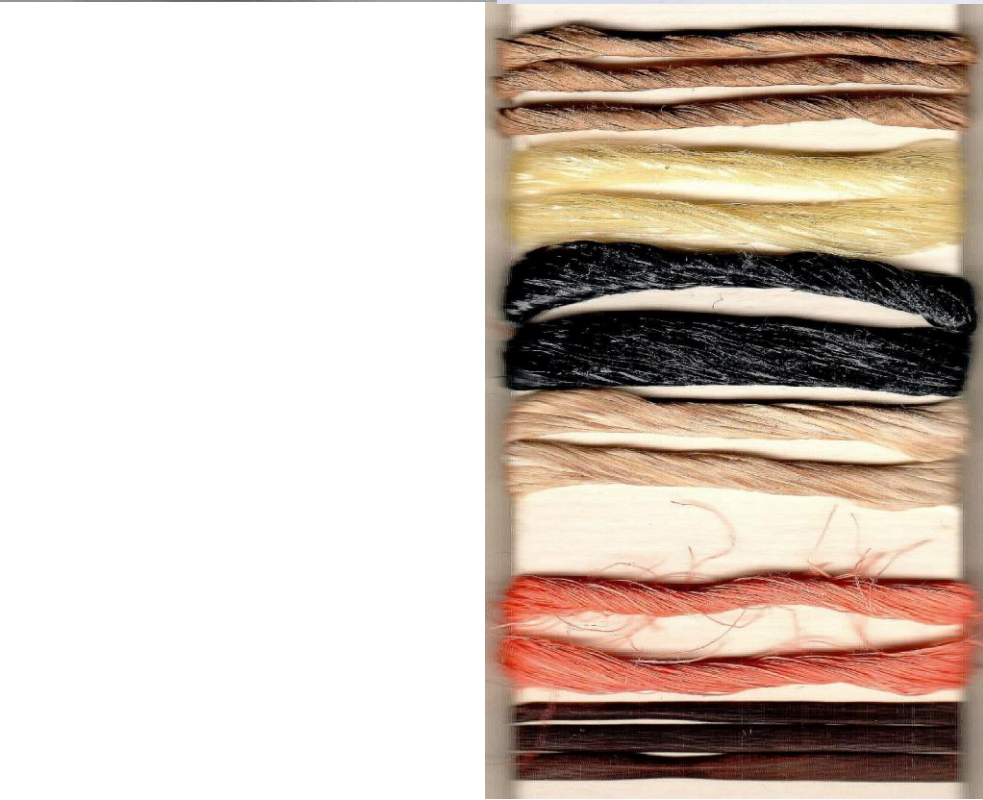

Raskem on töötada libedate materjalidega, nagu: siid või kapronnööor. Et sõlmed lahti ei tuleks, peab need tugevamini kokku tõmbama. Et vältida siidniitide otste lahtikeerdumist töö käigus, tuleb need enne töö alustamist liimi sisse kasta või sõlmida. Sünteetiliste materjalide otsad tuleks enne põletades kokku sulatada.

Mida keerulisem on muster, seda siledam olgu sõlmimismaterjal. Lihtsamatele mustritele sobivad jämedama struktuuriga nöörid ja lõngad. Värvikirevaid materjale ei ole soovitatav kasutada, sest need varjutavad pinna ja ei lase mustri esile tulla.

Sõlmimiseks kasutatavad materjalid peavad olema tugevad, et nad sõlmede pingutamisel ei katkeks.

Täiendavate materjalidena võib kasutada mitmesuguses suuruses klaas-, puit- ja metallhelmeid, nööpe ja muud.

MÕNED NÄITED
ERINEVATE MATERJALIDEGA
SÕLMITUD PINDADEST

JUUKSED

PUUVILLANE LAME PAEL

PLASTNÖÖR

LINANE NÖÖR

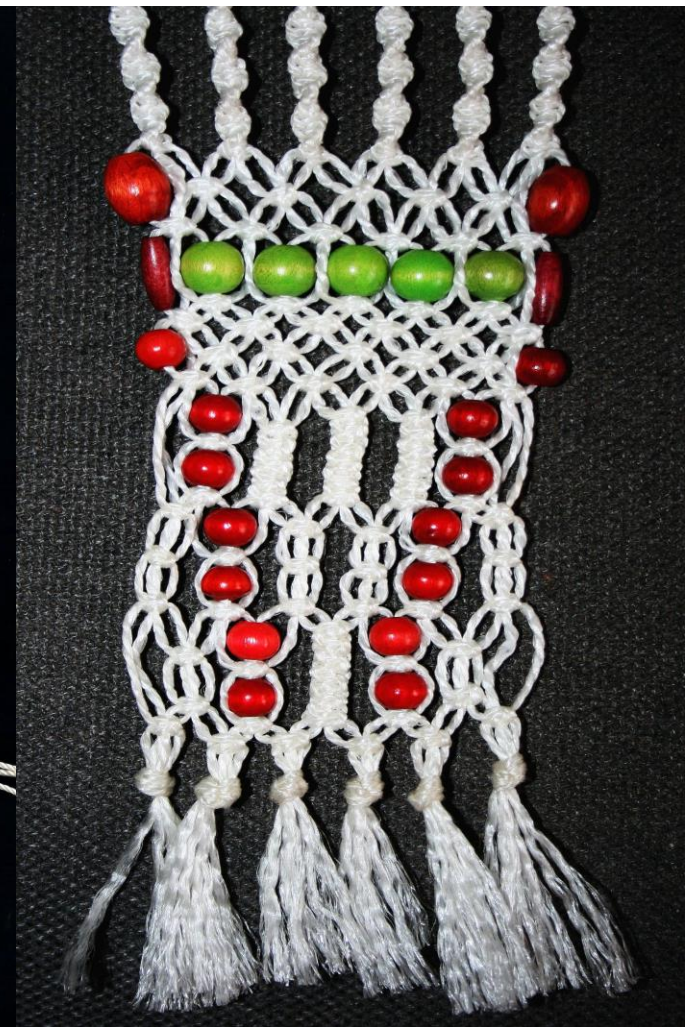
TAKUNÖÖR

KAPRONNÖÖR

PLASTIKNÖÖR

PABERNÖÖR

LINANE NÖÖR

VILLANE
LÕNG

LINANE NÖÖR

LAME PAEL

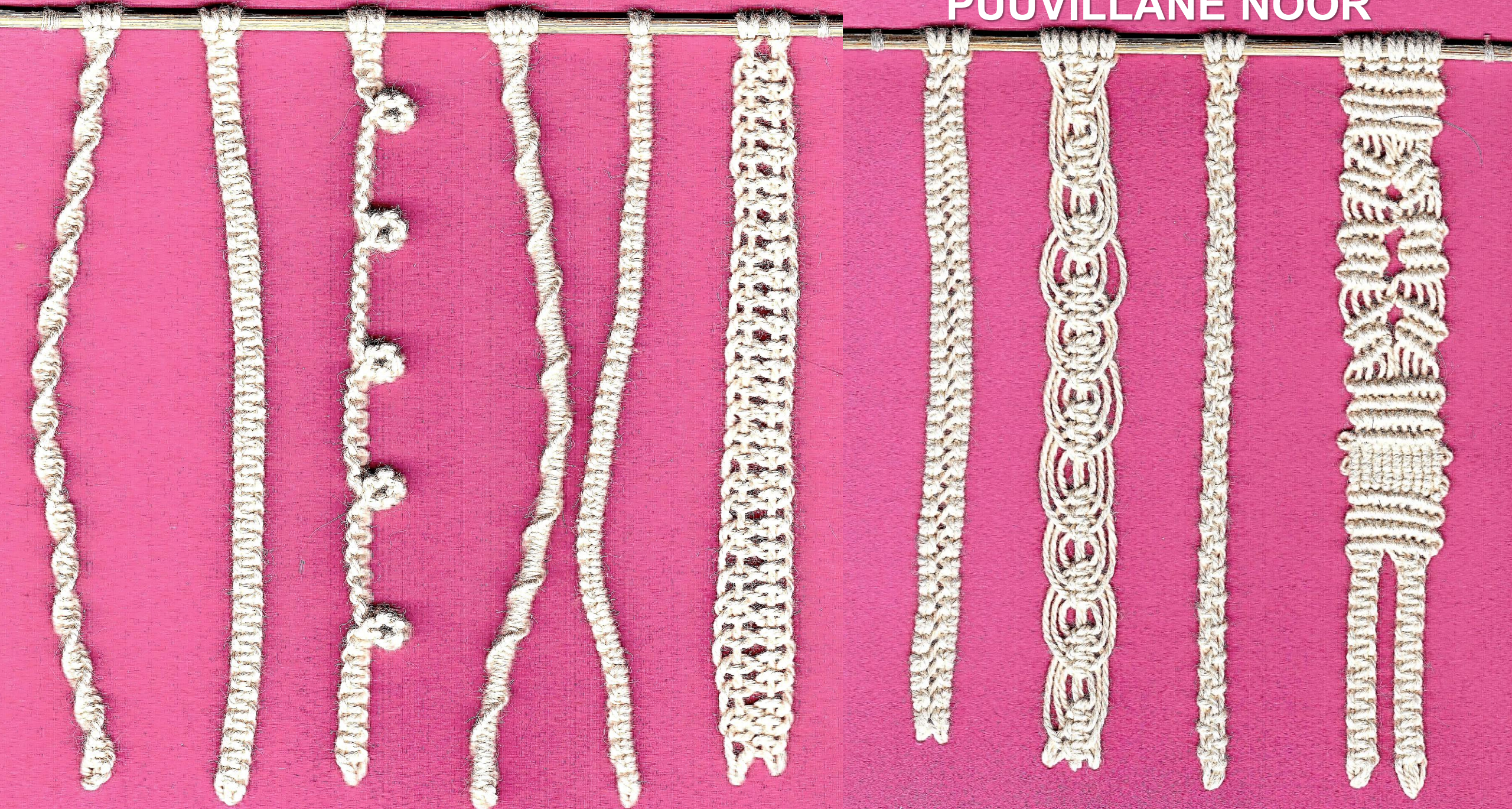
PLASTIKNÖÖR

LINANE NÖÖR

PUUVILLANE NÖÖR

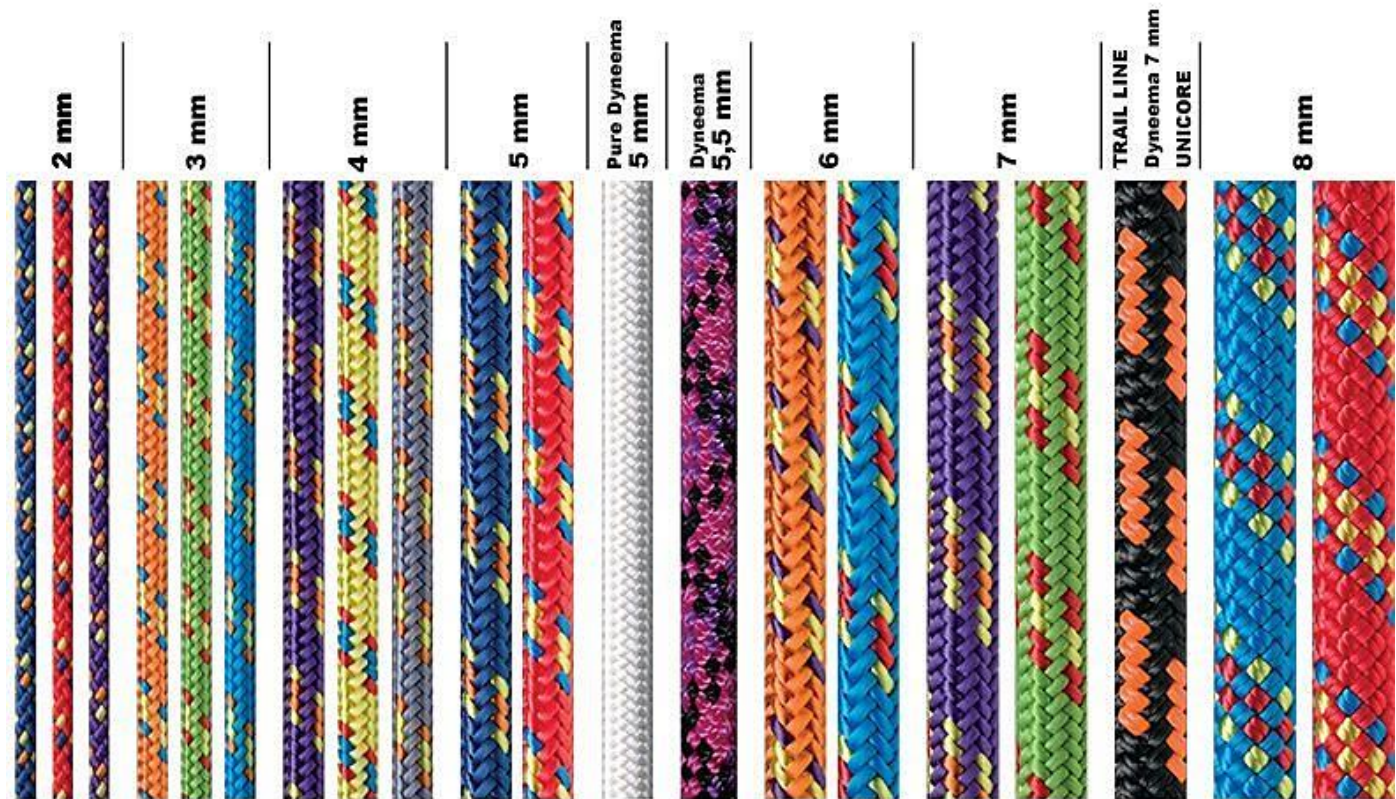

Parimad makrameenöörid algajatele

Kui harjutate endiselt sõlme ja kipute oma mustrites vigu tegema, soovitaks kasutada Bobbiny **3-Ply Macrame nööre** . Need nöörid ei rullu nii kiiresti lahti ja kindel struktuur muudab sõlmetehnika, eriti kahepoolse kaksikmadalsõlme, harjutamise lihtsamaks. Kuna need ei lähe nii kiiresti lahti, sobivad 3-kihilised nöörid paremini ka suuremate projektide jaoks. Kui kasutate 3-kihilisi nööre, kinnitage nööriotsad alati teibiga.

Millist nööri jämedust kasutada?
Kui on vaja valida õige jämedusega nöör, siis mida väiksem on projekt, seda peenemad peaksid nöörid olema.

Materjali ettevalmistamine tööks

- Kõigepealt tuleb lõigata vajaliku pikkusega sõlmimislõngad, murda pooleks ja kinnitada aluslõngale või eseme serva.
- Igale sõlmeliigile kulub erinev kogus lõnga ja kuna tihti sõlmitakse ühes töös ühe lõngaga erinevaid sõlmi, siis seetõttu ei saa vajalike lõngade pikkust väga täpselt määrata.
- Arvestama peab ka materjali jämedust ja keerdu, sõlmede tihedust.
- Peenemad materjalid kahanevad vähem, jämedamad ja vähem painduvamad rohkem.
- Mida tugevama keeruga on materjal, seda rohkem teda kulub.
- Sõlme tegemiseks vajalike lõngade arv sõltub ka sõlmimise tugevusest.
- Keskmiselt arvestatakse ühe lõnga pikkus **3 – 8 korda** pikem valmistöö pikkusest. Kui sõlmimislõngad kinnitatakse aluslõngale, peab aluslõnga pikkus olema valmis töö laiusest 10 cm pikem.
- Ligilähedaselt on võimalik soovitud töö valmistamiseks vajalike lõngade pikkus välja arvestada, kui eelnevalt teha vastavate sõlmedega 10 cm pikkune tööproov.
- Lahtiste lõngaotste hargnemise vältimiseks on soovitav teha neile otstesse sõlmed või kasta lõngaotsad liimi või sulatatud vaha sisse.
- Kapronlõnga otsad põletada hargnemise vältimiseks.

Kuidas nööre mõõta?

Enamikul juhtudel peab makrameenöör olema ligikaudu neli korda pikem kui “projekti“ pikkus.

Kui nöör murtakse pooleks, et luua kaks nööri, siis võetakse nöör kaheksa korda pikemalt.

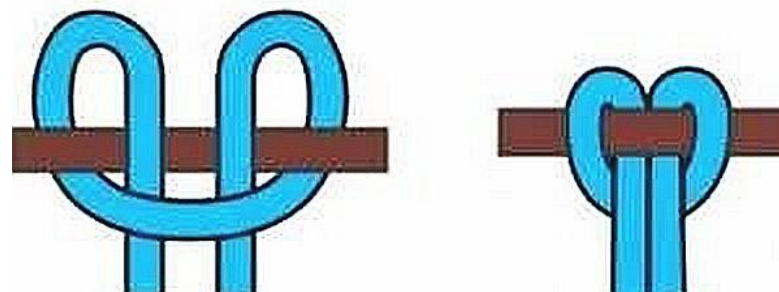
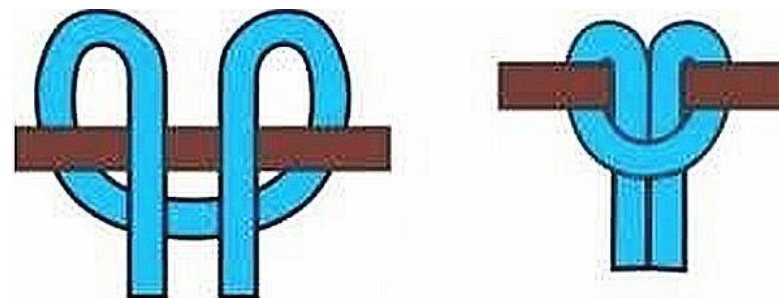
Nööri pikkuse hindamisel on oluline kõigepealt vaadata mustrit:

- Kui muster koosneb paljudest sõlmedest, vajate rohkem nööri.
- Kui muster koosneb paljudest sirgetest nööridest, saate nööri natuke lühemalt lõigata.
- Mida jämedam on nöör, seda pikem peab see olema.
- Punatud ja 3-kihilised nöörid võtavad sõlme kohta rohkem pikkust kui üheharuline nöör.
- Kahtluse korral lõigata alati pikem nöör, kui arvate, et vaja läheks.
- Arvestage alati lisapikkusega, et luua lõpetuseks narmad.

Sõlmimislõngade kinnitamine aluslõngale

Sõlm töö paremal poolel.

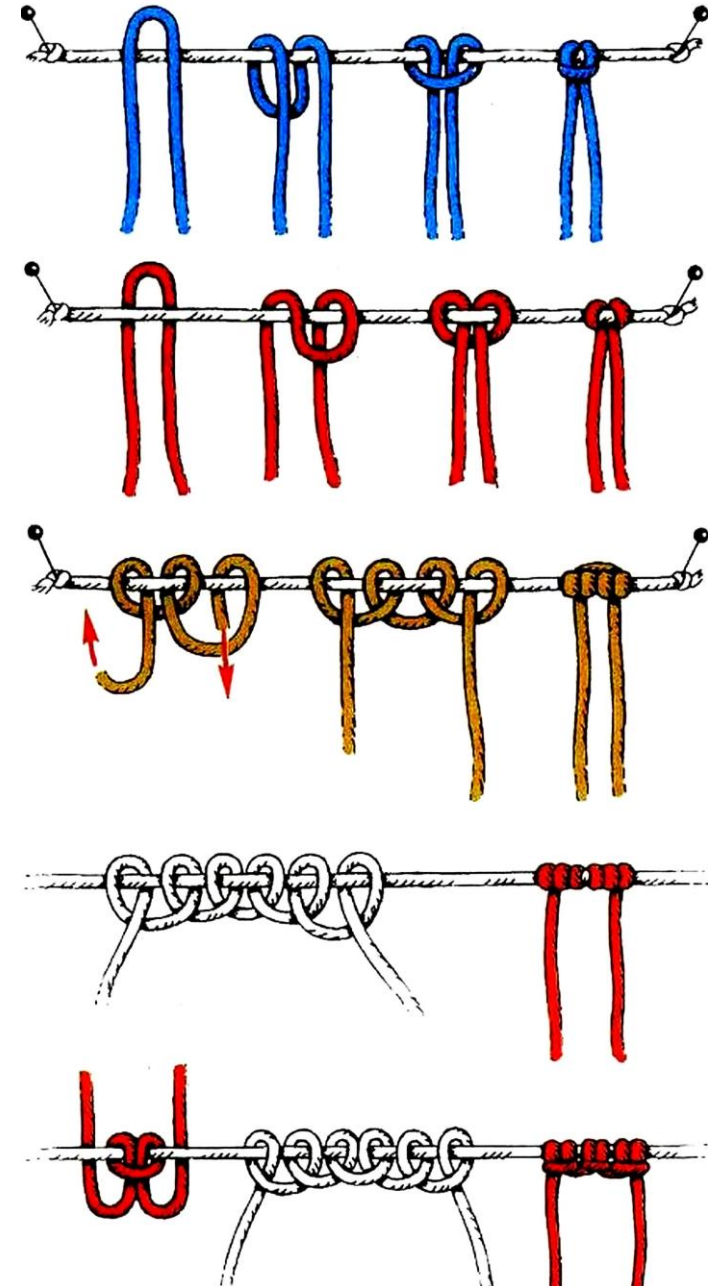
Sõlmimislõng võetakse pikem kui tööks vajalik. Lõng murtakse pooleks, tekkinud aas pistetakse kinnitusnööri taha ülevalt alla. Lõnga otsad viiakse aasast läbi ja tõmmatakse kinni.

Sõlm töö pahemal poolel.

Lõng murtakse pooleks, tekkinud aas pistetakse kinnituslõnga taha alt ülesse. Lõnga otsad viiakse aasast läbi ja tõmmatakse kinni.

Soovi korral võib sõlmede asetust aluslõngal tihendada sõlmides nii paremale kui vasakule ühe silmus- ehk sämpsõlme.

Sõlmimislõngade kinnitamine kanga servale

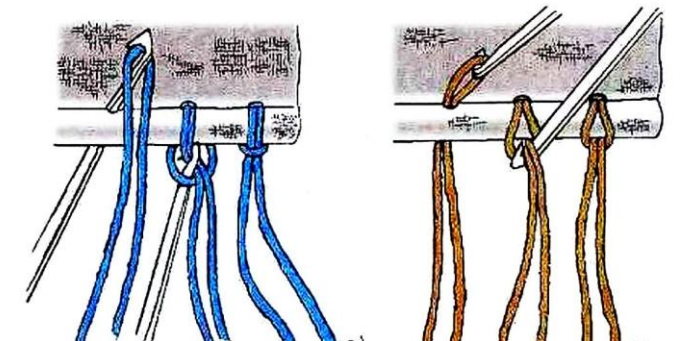
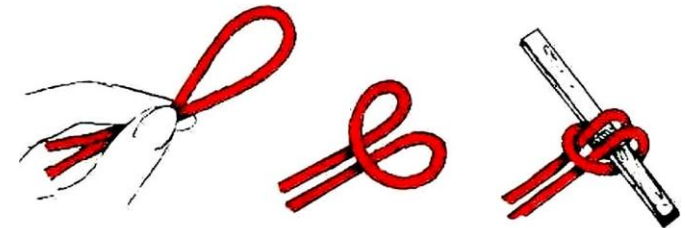
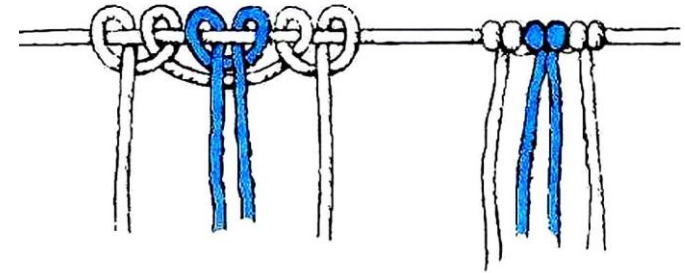
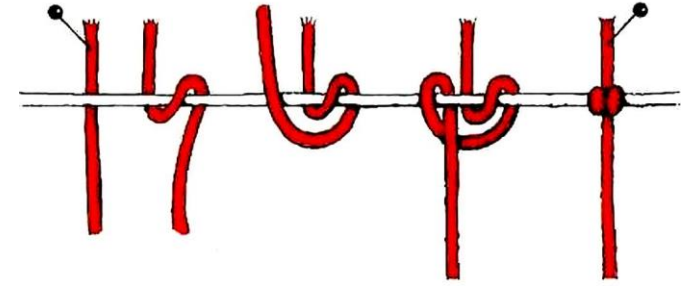
Kanga serva võib sõlmimislõngad kinnitada samal põhimõttel kui aluslõngale. Kasutatakse selleks heegelnõela või õmblusnõela, sõltuvalt materjali jämedusest ja kanga struktuurist.

Kui kanga serva on vaja ka ääristada, võib kanga serva teha üherealise heegeläärise (kinnissilmuste rea) ja seejärel kinnitada sõlmimislõngad heegelreale.

Kui kangas on väga hargnev või kanga sisse paigutatav detail on erikujuline, võib makramelõngad kinnitada detaili ja lõikekohase kandi vahele. Töö lihsustamiseks võib sõlmimislõngad kinnitada algul tihendatult aluslõngale.

See võimaldab sõlmpitsi detaili eraldi valmis sõlmida.

Kandi vahele ühendamisel tõmmata aluslõng välja, see annab töö algusesse piisava pikkusega vabad lõngaotsad, mis kinnitatakse rõivadetaili ja kandi õmblusvarude vahele.

Nõuanded

- Jäigast ja karedast materjalist on kergem punuda, kui kätte panna õhukesed kindad;
- Naturaalses materjalist tugevaid ja jäike nõõre võib läbi keeta, nii muutuvad need pehmemaks;
- Sünteetiliste materjalidega töötamine on raskem – sõlmed kipuvad libisema, ka lahti hargnema, seetõttu tuleb neid võimalikult tugevasti sõlmida;
- Libedaid niite on kergem sõlmida, kui aegajalt käsi niisutada;
- Punumiseks kasutatav villane lõng peab olema jämedam ja tugevama keeruga;
- Sünteetiliste ja siidniitide otsad kipuvad töö käigus hargnema, seetõttu oleks parem enne punumist niitide otsad kas sõlmida lihtsõlmega või liimida. Sünteetiliste niitide otsad võib ka tulel sulatada;
- Vältida musta värvi või üldiselt tumedaid materjale sõlmimiseks, sest tumedas pinnas ei tule muster esile;
- **Parima tulemuse ja kaunimad sõlmed annavad nõõrid, mis on ümara struktuuriga/ läbilõikega;**

- Sõlmimismaterjal peab olema tugev, et niidid sõlmimise käigus ei katkeks;
- Lameda struktuuriga nõöridest ei pruugi saada väga head tulemust, lamedad nõörid eeldavad kogenumat sõlmijat ja vajavad rohkem nõo sättemist;
- Sõlmimiseks ei sobi ebaühtlased nõörid ja nn efektmaterjalid;
- Jämedate materjalide defektid on vähem nähtavad, kui eset pahemalt poolel hiljem kergelt aurutada;
- Katkenud niiti saab ja võib jätkata näiteks otsi kokku liimides. Selleks tuleb niitide otsad harutada 3 cm pikkuseks, osa kiude ära lõigata ja saadud otsad liimiseks teha. Otsad ühendada keerates neid niidi keeru suunas. Et liimitud koht vähem välja paistaks, võib selle koha ümber mähkida materjali tooni niiti;
- Jämedad nõörid õmmeldakse sobivat tooni niidiga kokku:
- Alus- või töö lõngade jätkamiseks sobivamad võtted on uute niitide lisamine sõlmimise käigus teiste sõlmede alla ja sisse;
- Lihtne materjali valgendamise viis on niitide kuumutamine seebi lahuses. Valgendatav materjal asetatakse sooja seebivette ja pidevalt segades kuumutatakse, ei keedeta. Aegajalt lahust vahetatakse, kuni niidid saavutavad soovitud värvitooni.

Milliseid tarvikuid Macrame jaoks hankida?

Teravad käärid

Käärid on oluline tööriist, millesse tasub investeerida.

Projektidega töötades lõikate läbi palju nööre ja soovite tõesti teravaid kääre, et elu lihtsamaks muuta.

Mõõdulint

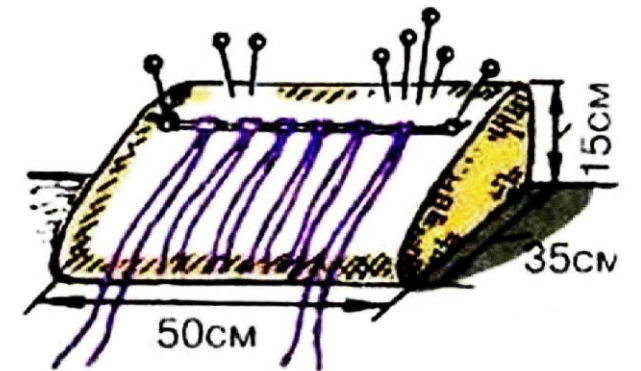
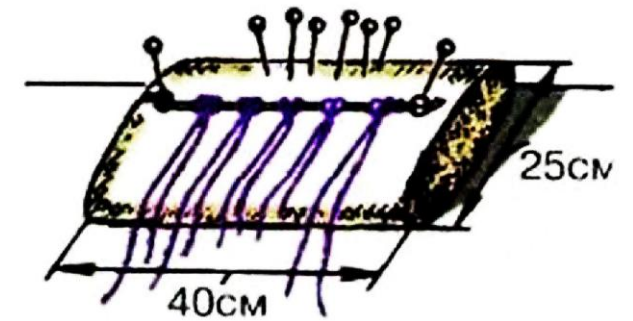
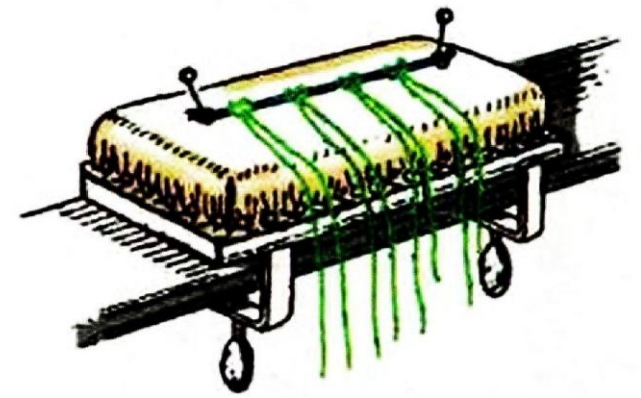
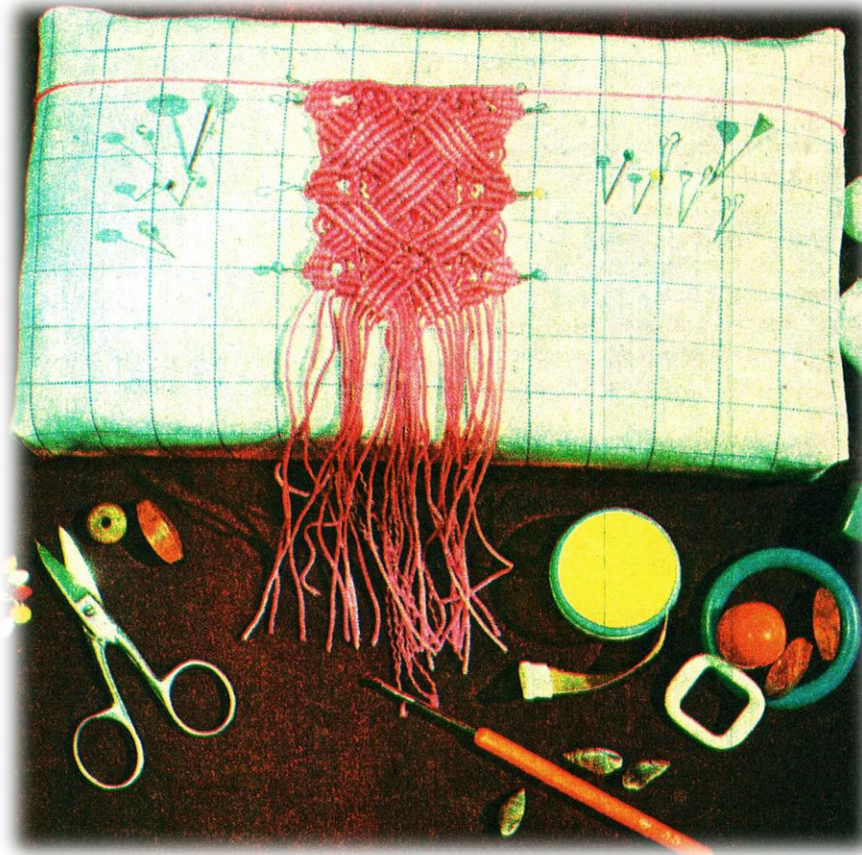
Nööride mõõtmine on veel üks neist asjadest, mis makramee projektidega kaasnevad. Kuna vajate sageli üsna pikki nööre, muretsege mugavuse huvides kindlasti mõõdulint.

NÕUANNE ALGAJALE: lõika mõõdulindi abil ainult üks nöör ja kasuta seda järgmiste nööride mõõtmise jaoks.

Sõlmimisalus

Tööle toe andmiseks on vajalik **padi**, millele kinnitatakse sõlmitav töö. Erikujulisi patju ja nende asendajaid on palju.

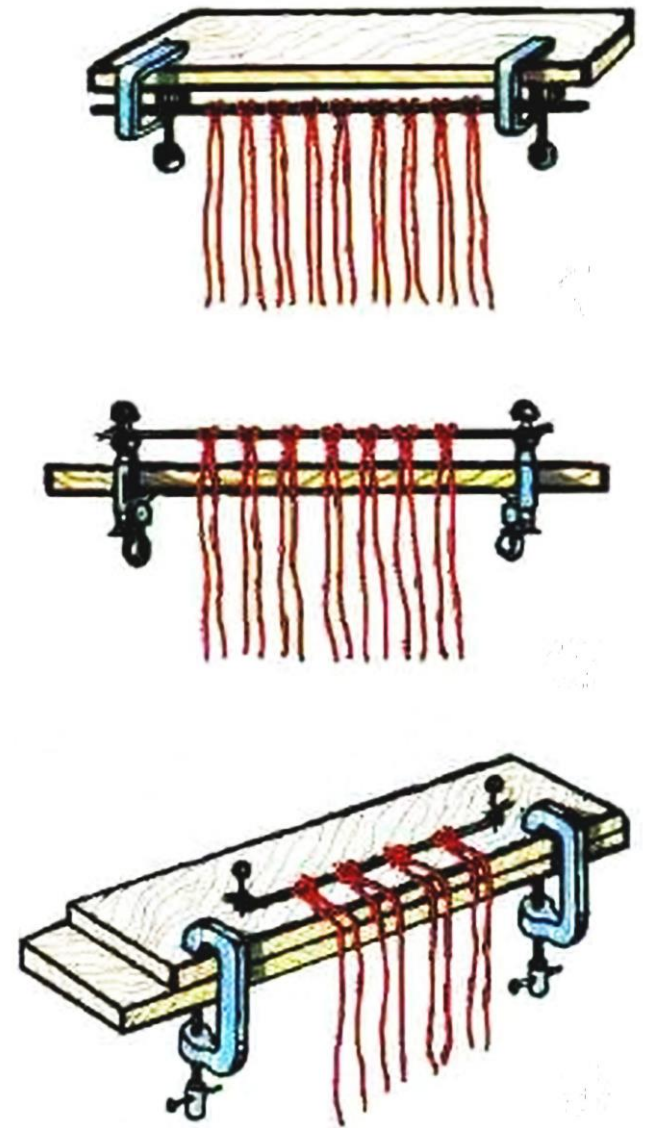
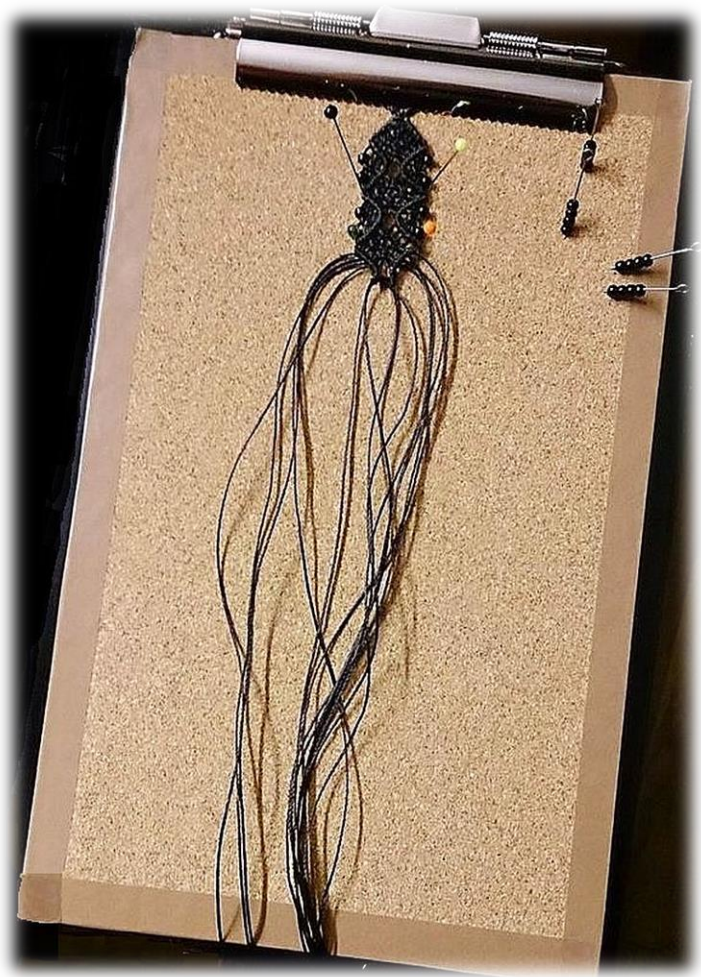
Sõlmimise alus peab olema kindel ja mugav, soovitavalt väikese kaldega, sellesse peavad nõöpnõelad kergesti sisse minema.

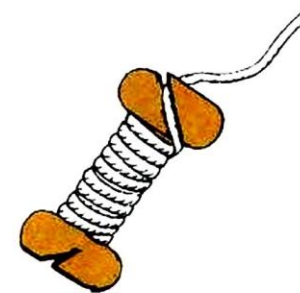
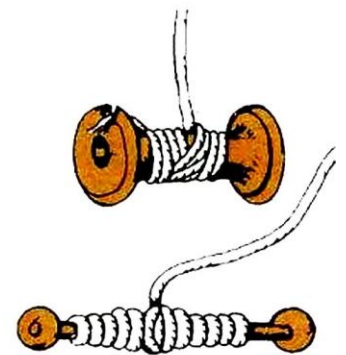
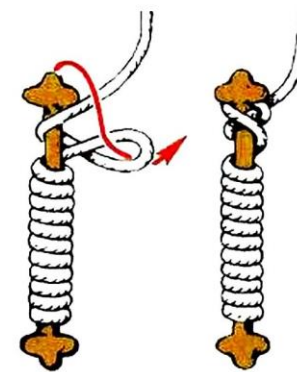
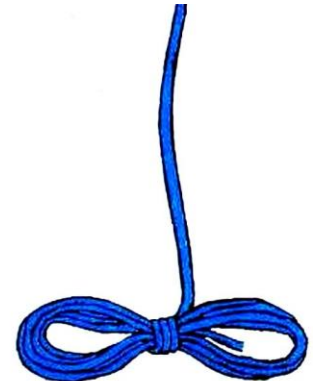
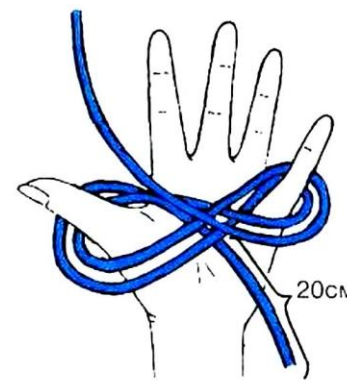
Traditsiooniline padi on saepuru või liivaga täidetud ja seatinaga raskemaks muudetud. Padjal kitsamatel külgedel võiks olla peaga naelad alusniitide kinnitamiseks.

Kasutada võib ka penoplasti, vineeri või puidust tahvli. Tahvlile pannakse 7-8 cm paksune porolooni või vatikiht ning kaetakse kangaga.

Padi võib olla ka silindrikujuline, mida võib asendada ka diivani rullpadi. Padi peab olema nii kõva, et töö kinnitamiseks kasutatavad nõõpnõelad ei liiguks paigast ära.

Nööpnõelad olgu pikad, tugevad ja suurte peadega, sest neid vajatakse üksikute silmuste ja tagide valmistamisel. Sõlmimislõngade kinnitamiseks otse riide külge on vajalik **heegelnõel** või suure silmaga õmblusnõel. Veel on vaja **kääre**, **mõõdulinti**, **joonlauda**, **nõela** lõngaotste töö sisse peitmiseks. Pikemate lõngadega töötamisel võib need kerida pulkadele või poolidele, mida kasutatakse niplispitsi tegemisel ning kinnitada silmuse abil pulgalt tuleva lõngaga nagu niplispitsi puhulgi. Niidi võib ka tööpoolsest otsast alustades ümber sõrmede pehmeks “kübikuteks” kerida või kasutada papist “kääve”. Ühte otsa tehakse lõige, millesse kinnitatakse lõng, et see lahti ei hargneks.

Clover

Art No. 7502

CLOVER ROTARY CUTTER

CUTTER ROTATIF CLOVER
CORTADOR CIRCULAR CLOVER
CLOVER ROLLSCHNEIDER

PAT.P

60mm

*Ideal tool for
cutting out
large pieces.*

*Functional
design that
fits in your
hand.*

Cuts fabric beautifully,
with just the right
amount of blade exposed,
whether held upright
or at an angle.

Practical Soft-Cushion Handle.

CLOVER MFG. CO., LTD. JAPAN

Pöörlev lõikur

Pöörlevad lõikurid sobivad ideaalselt sulgede vormimiseks või narmaste kergemaks lõikamiseks.

Lemmikloomade hari

Narmaste korrastamiseks sobib lihtne kamm, kuid parem on kasutada traatharjastega lemmikloomaharjasid narmaste väljakammimiseks.

Aurutaja

Kui on probleeme sirge koheva serva loomisega, proovige kasutada käeshoitavat aurutit. See on ohutu viis nööriidele soojuse lisamiseks ja kiirendab protsessi oluliselt.

Tugevdav pihusti

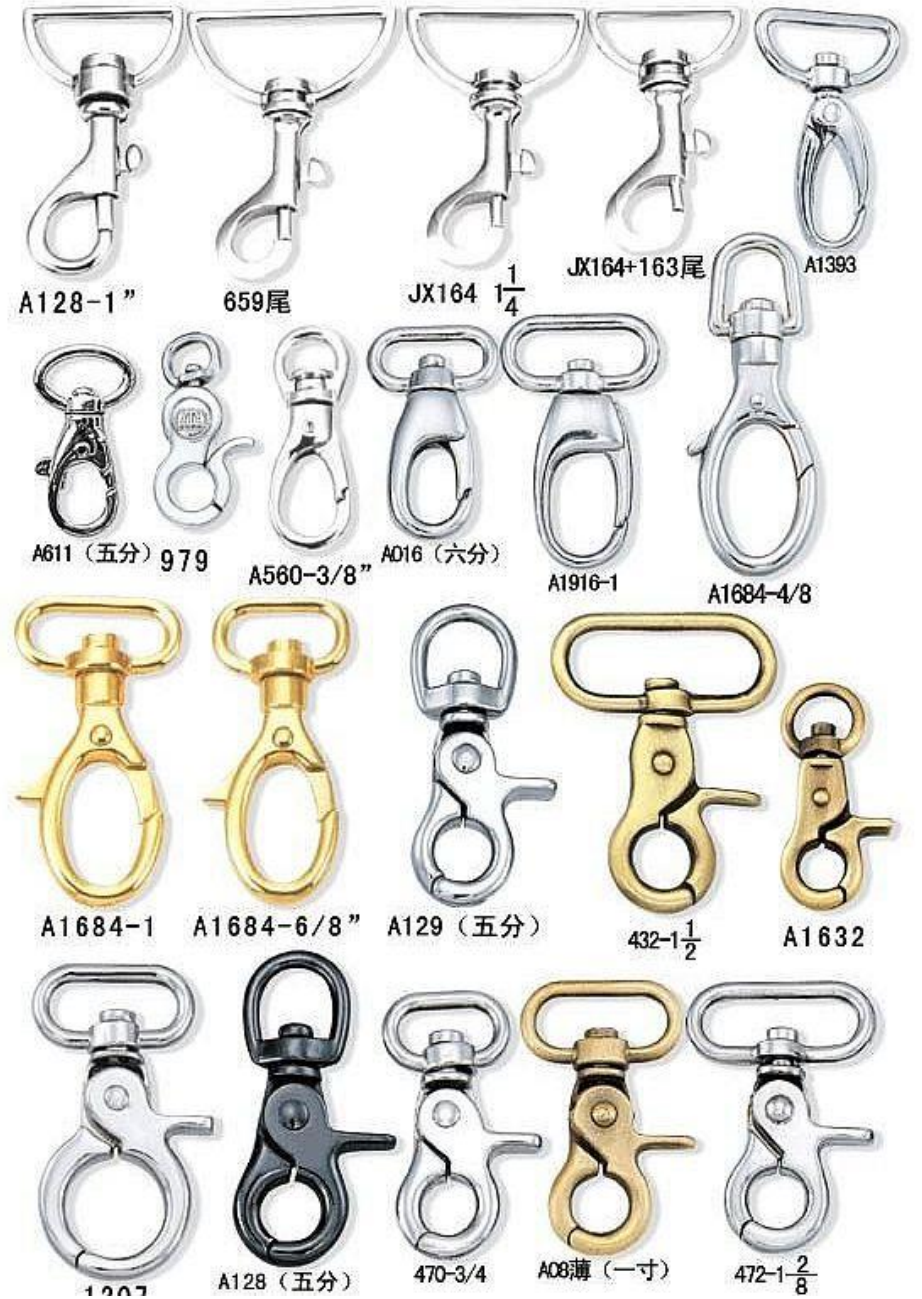
Kui töötate sulgede või Mandala seinariputisega ja teie narmad muutuvad keerdudeks, proovige nende paigal hoidmiseks kasutada jäigastavat pihustit.

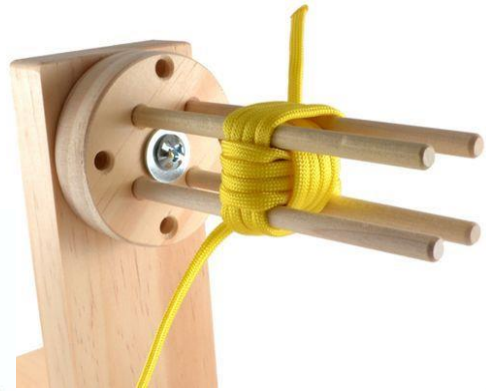
VEEL TARVIKUID MAKRAMEETÖÖDEKS

Foro.SalvatuVita.com

Foro.SalvatuVita.com

Foro.SalvatuVita.com

WILD

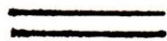
STAPLES

0 cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

TINGMÄRGID

Lihtalustamisviis

Lihtalustamisviis ringselt

Tagidega serv

Aastagidega serv

Lõpetamisviis tagidega

Sile serv

Kaksikmadalsõlm

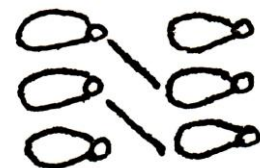
Hernessõlm

Aasadega rida

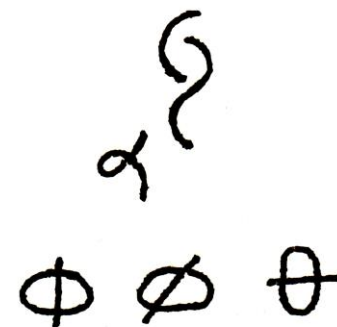
Võre

Keerdsõlm

Sämpsõlm

Punussõlm horisontaalselt,
diagonaalselt,vertikaalselt

Süstikpitsisõlm

Vürfelsõlm

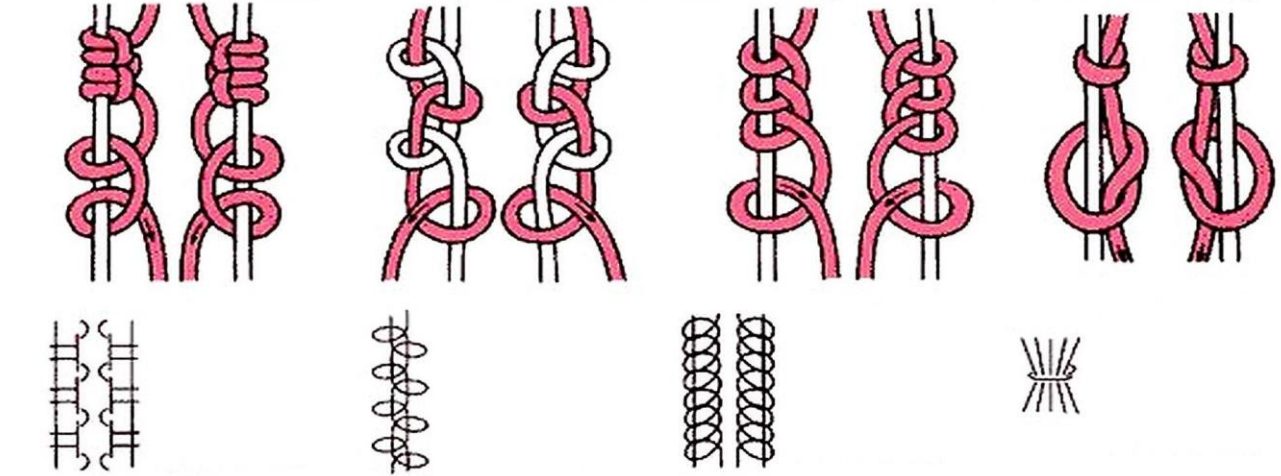
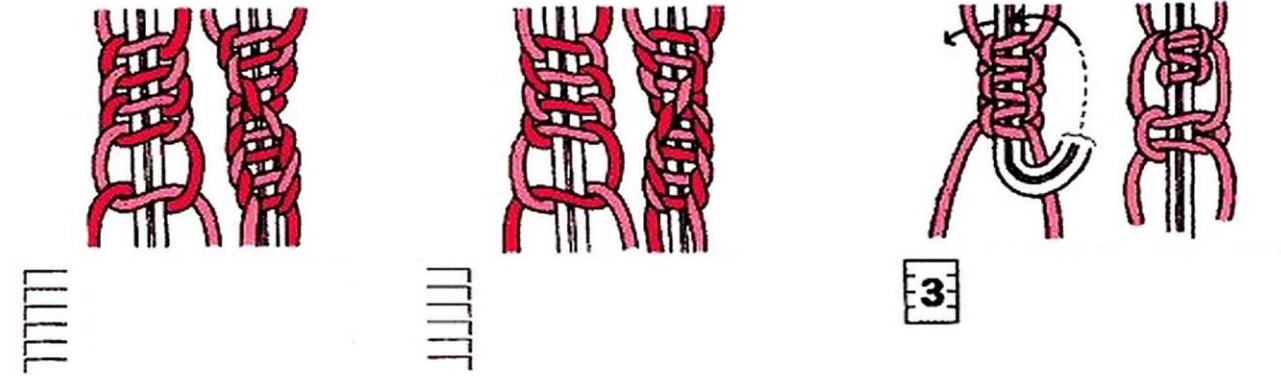
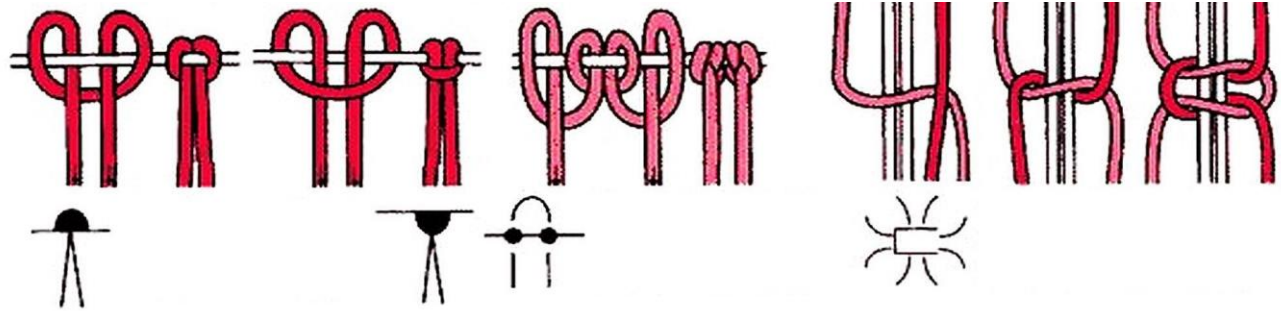

Josephine (Isabella) sõlm

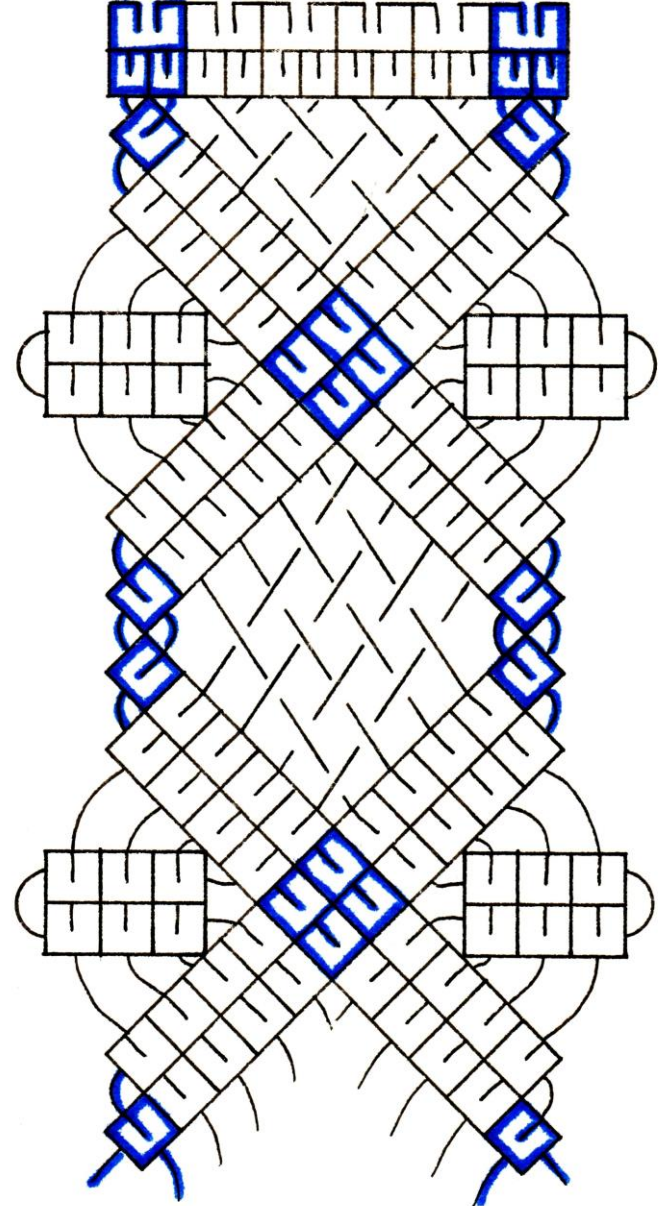
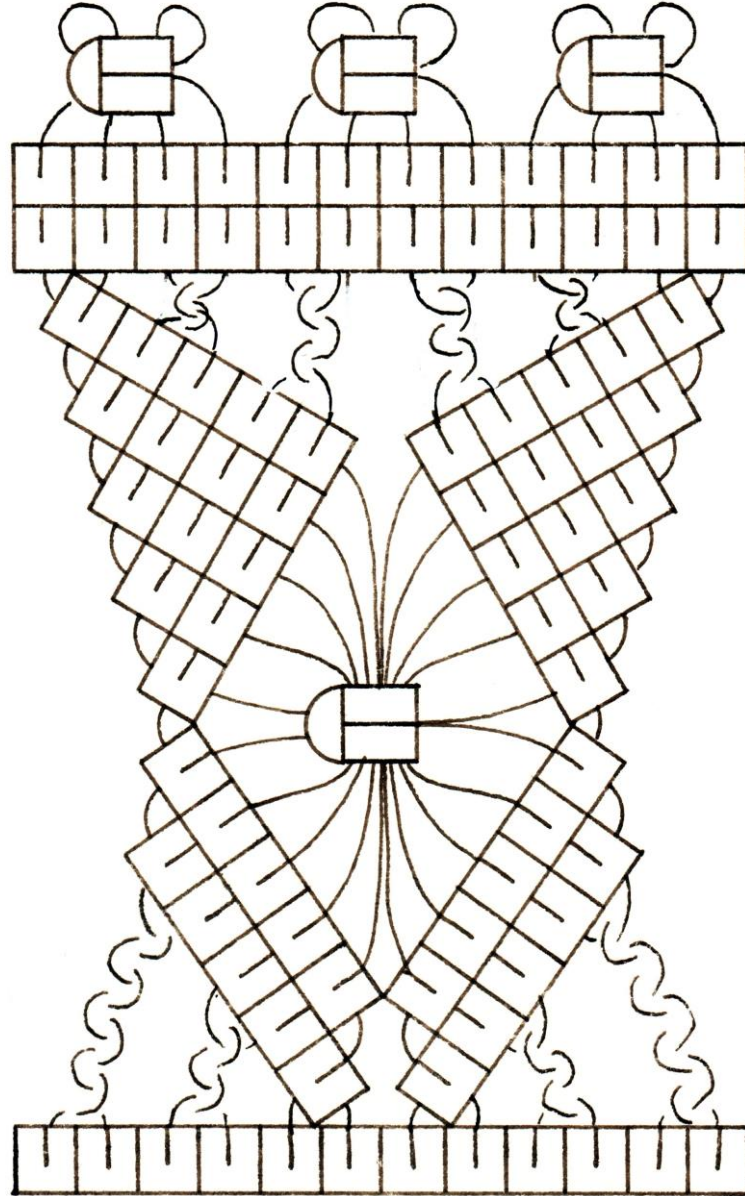
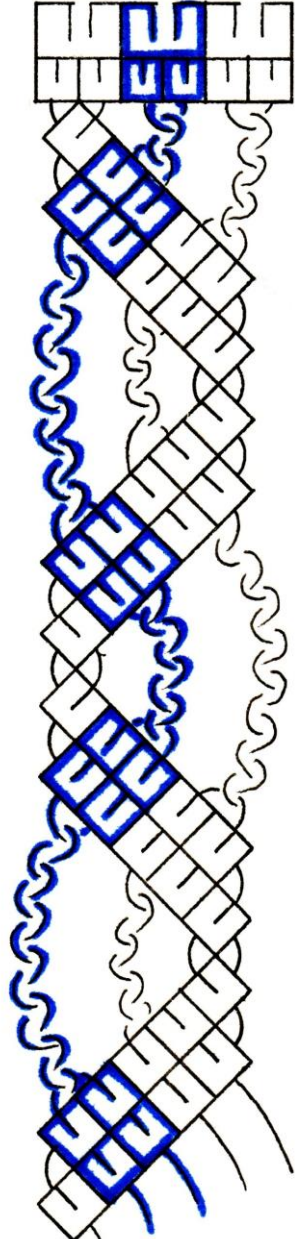
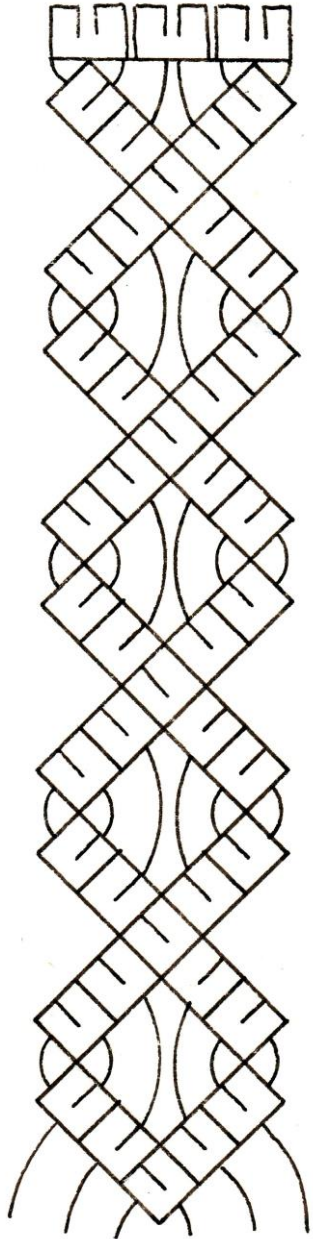

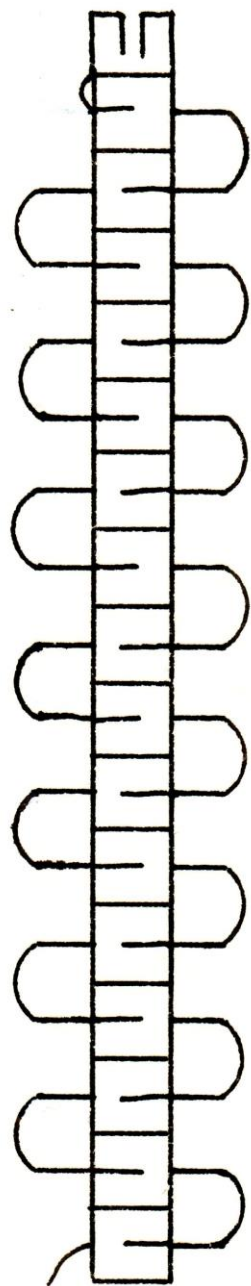
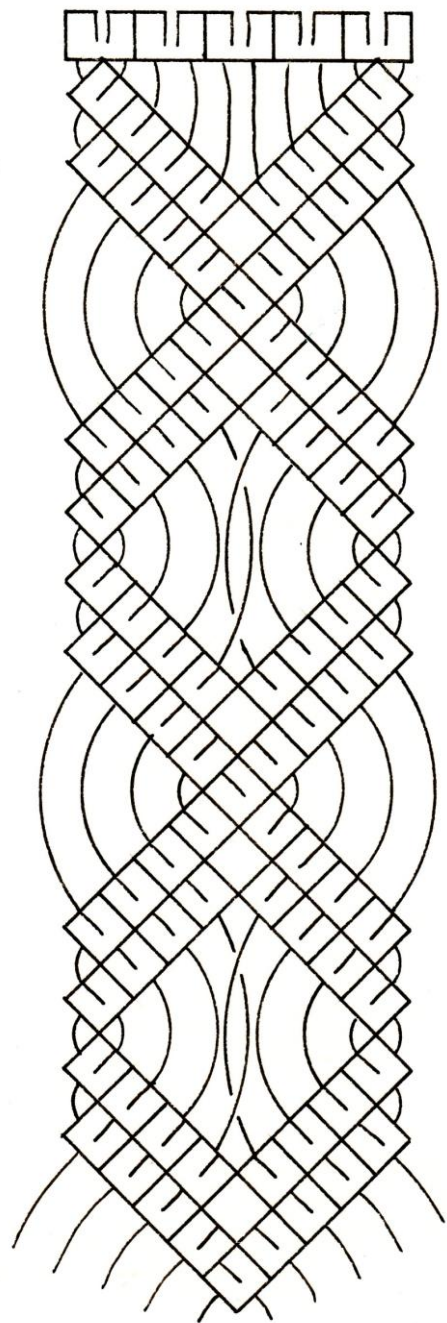
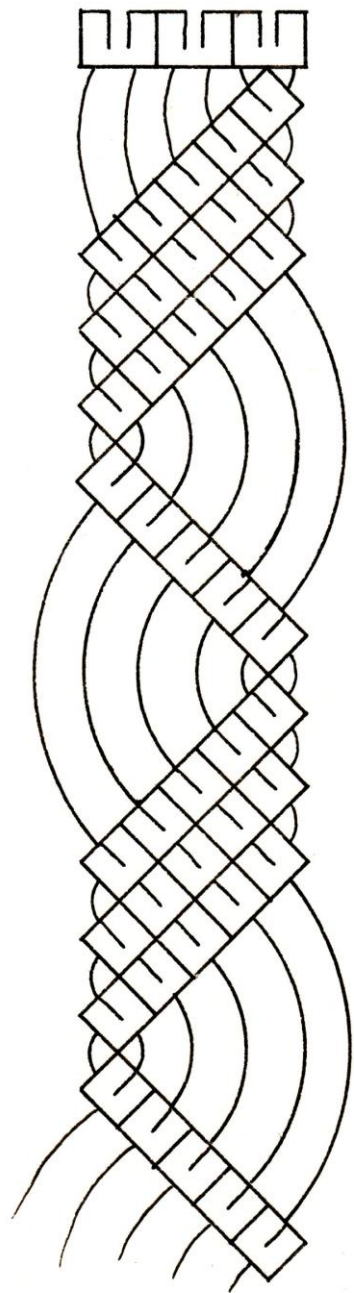
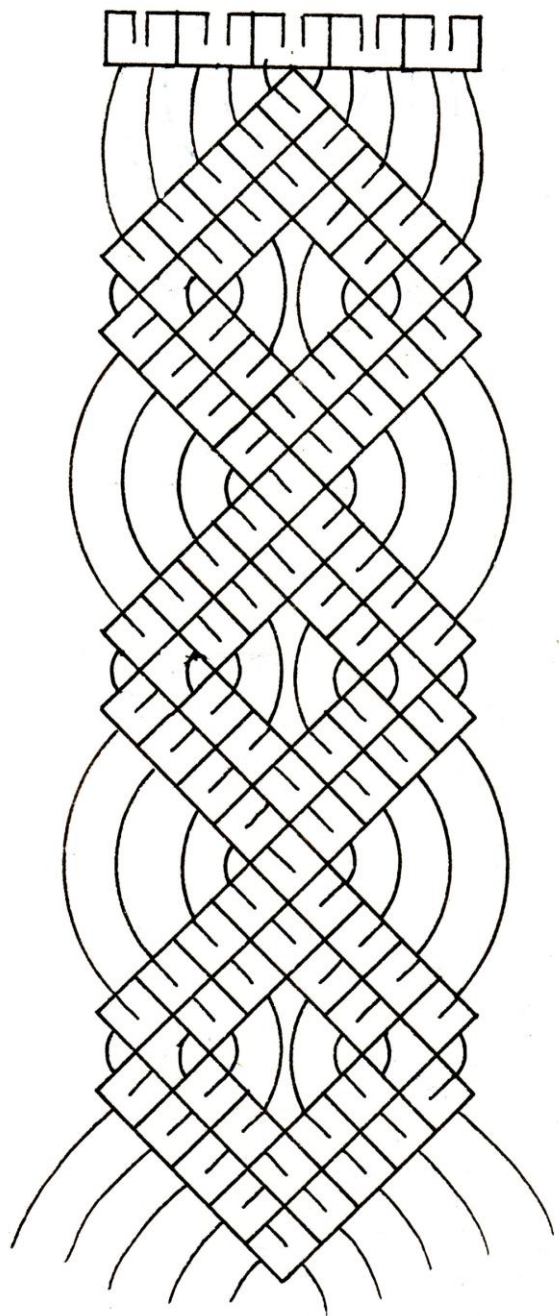
TINGMÄRGID – näide

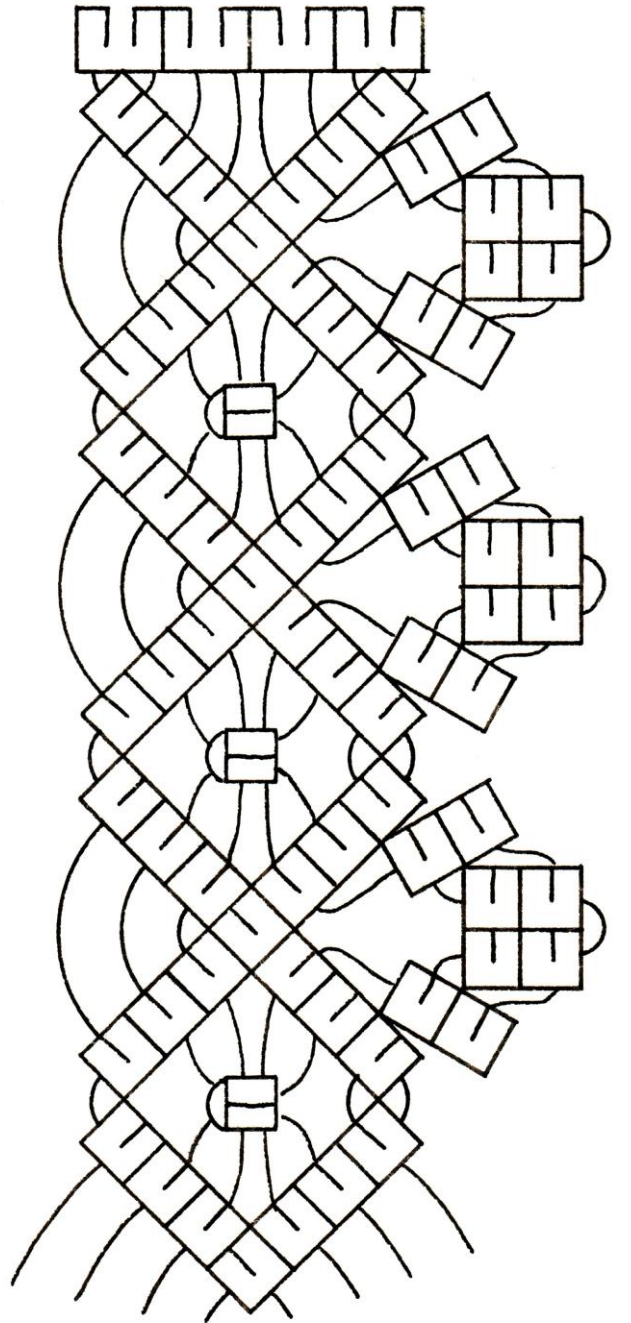
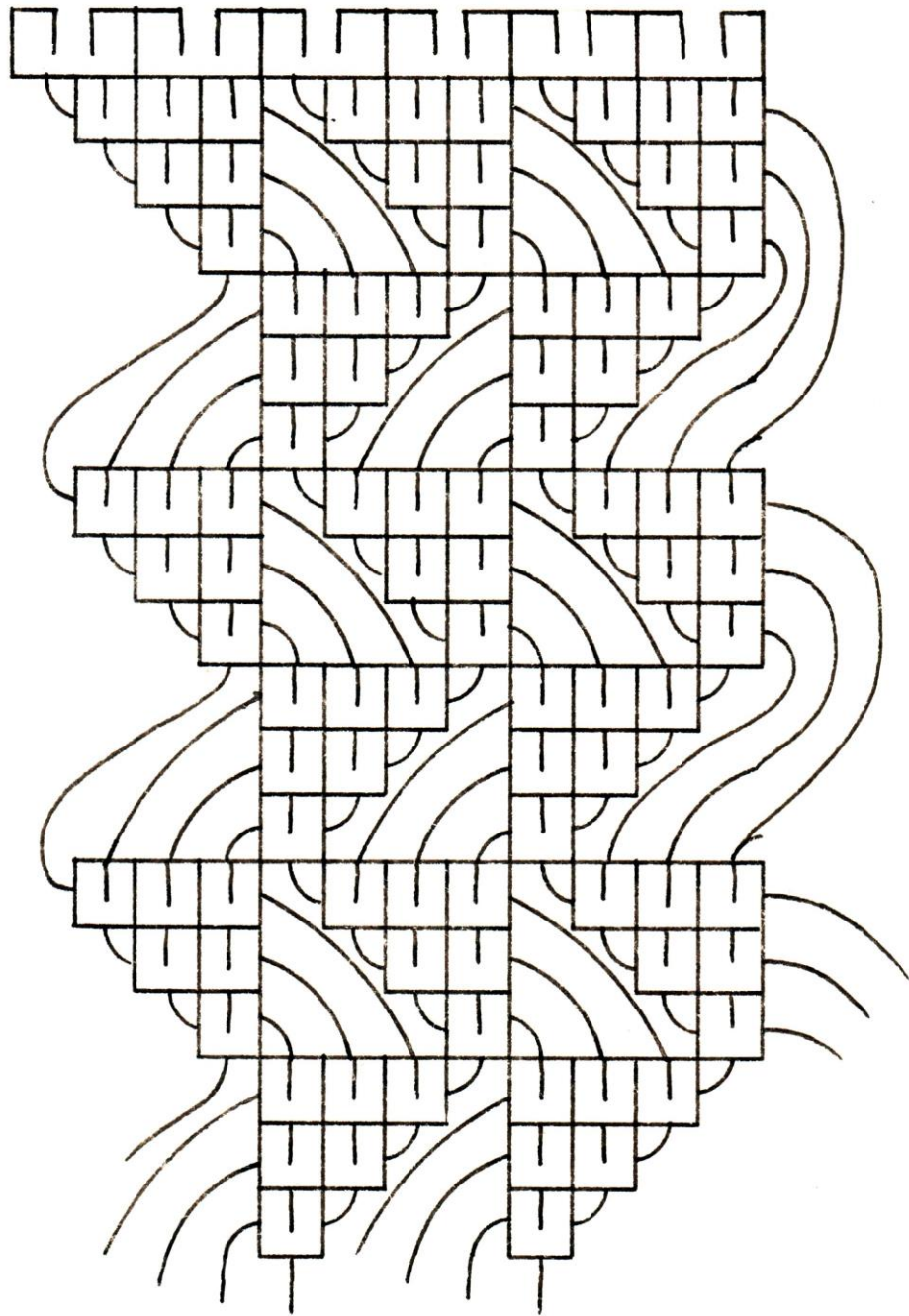
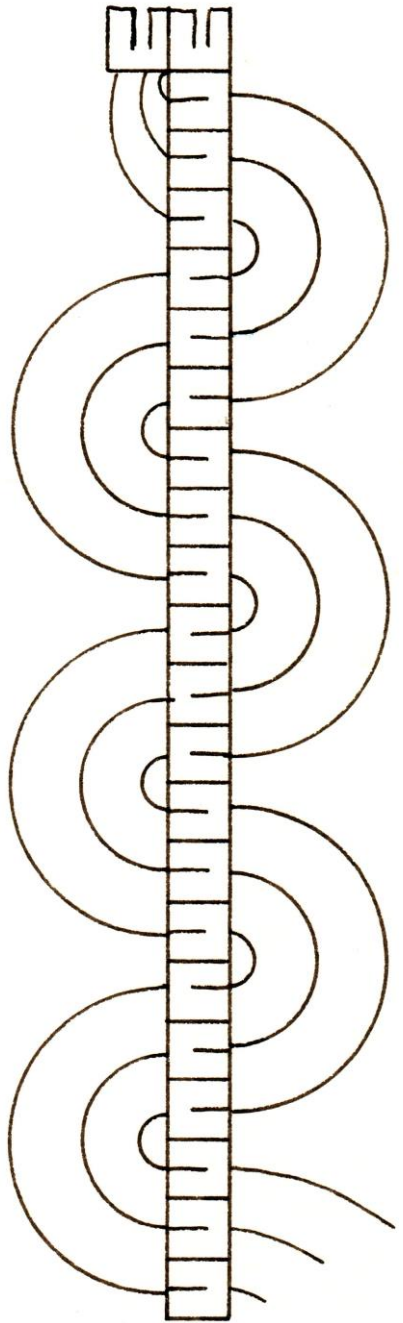
(Pinterest)

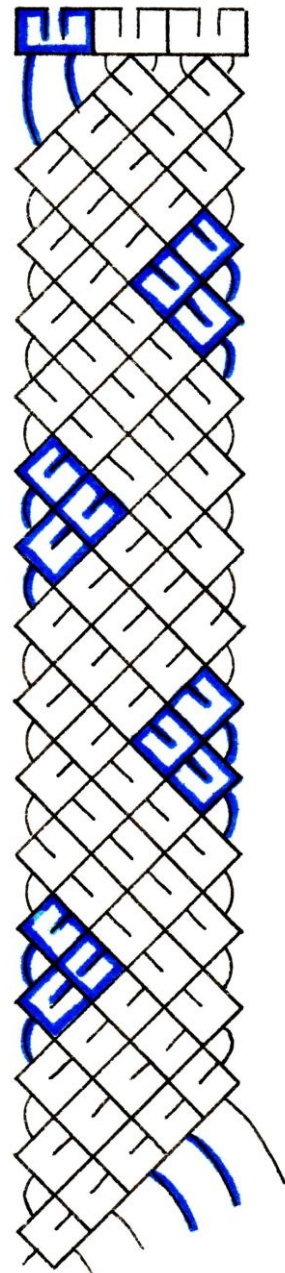
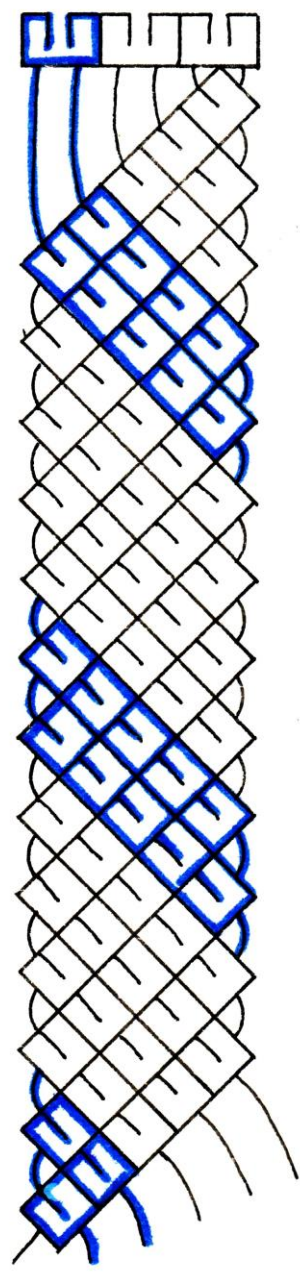
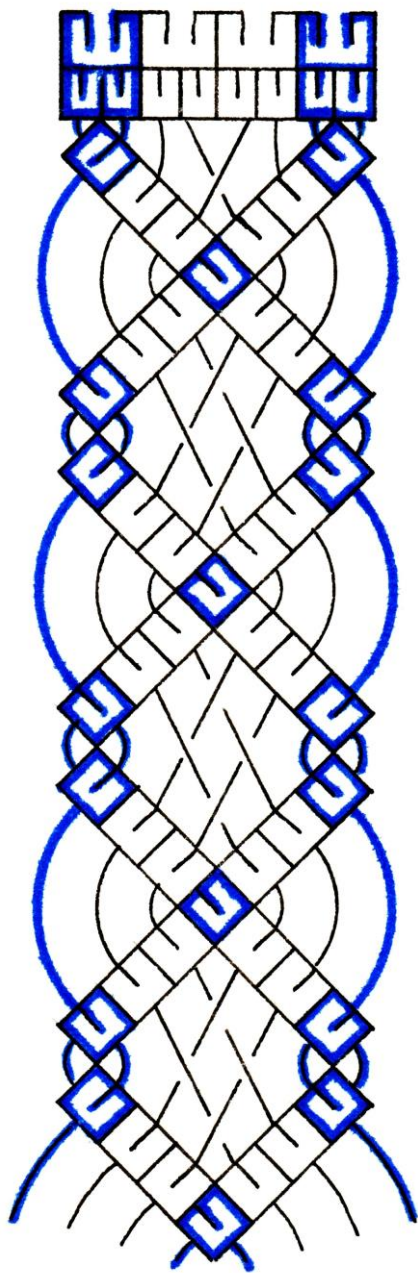
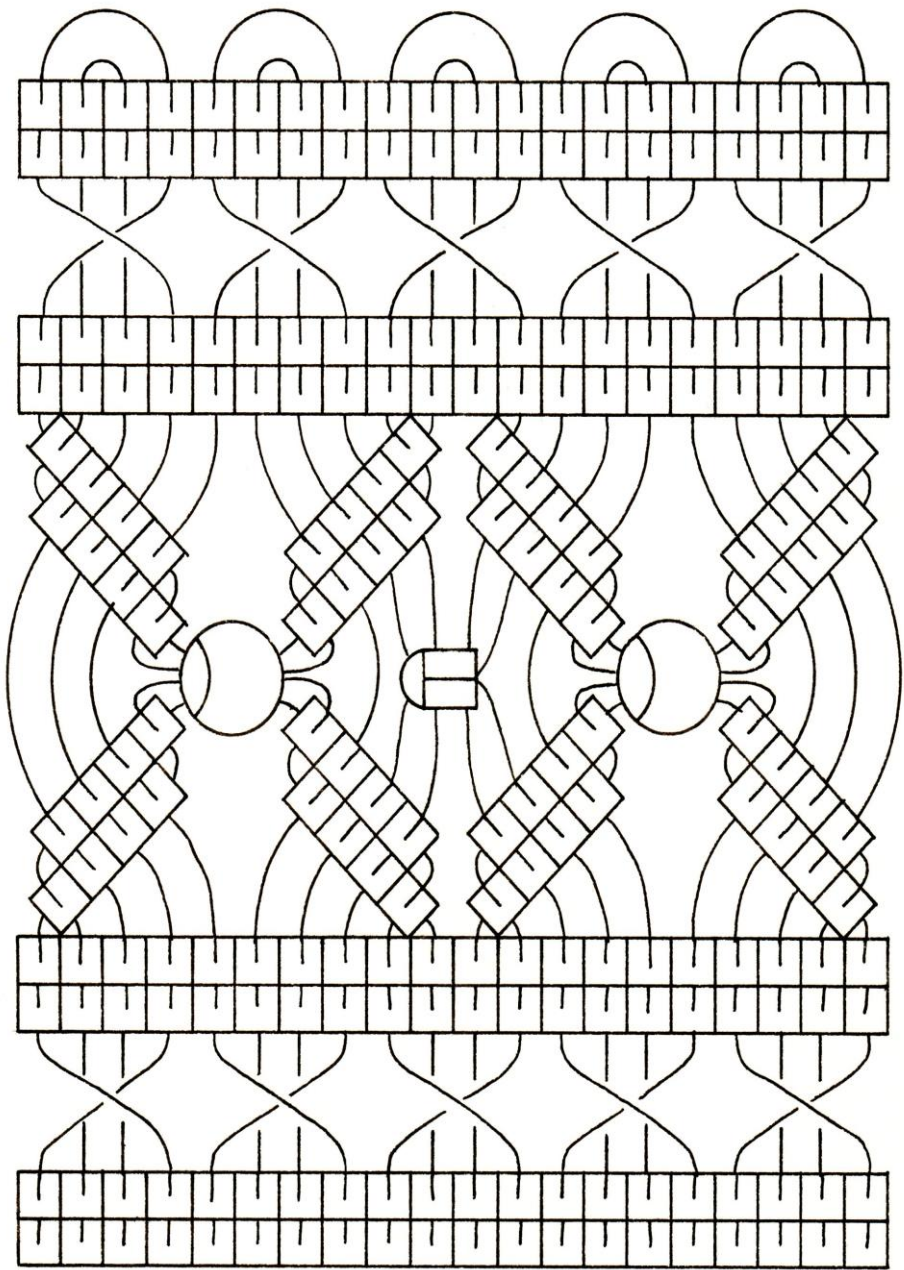

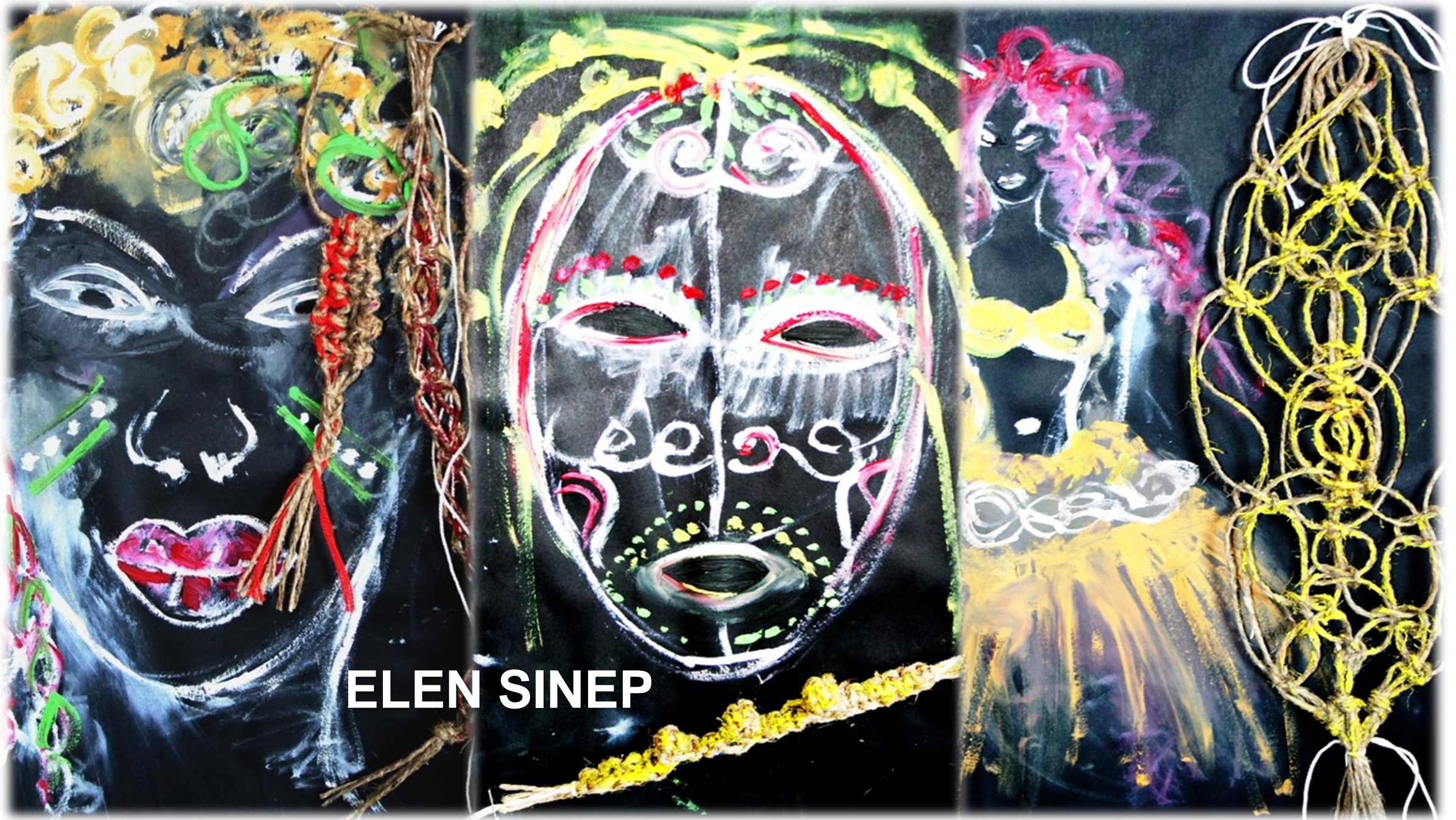
SKEEMID

ELEN SINEP